

SANASTO

Lukemistoon liittyvässä sanastossa noudatetaan seuraavia periaatteita:

1. Substantiiveista annetaan yleensä vain yksikön nominatiivi, suku (*m.*, *f.*, *n.*) ja deklinaatio roomalaisella numerolla. Esimerkiksi адъ *m.* I = maskuliini, I deklinaatio. Poikkeuksena ovat VI deklinaation *n*- ja *t*-vartaloiset neutrit, joiden taivutustyyppiä ei voi päätellä yksikön nominatiivista. Niistä annetaan myös yksikön genetiivimuoto, esim. имѣ *n.* VI nimi, *gen.* имене. Poikkeuksellisista taivutusmuodoista mainitaan tarpeen mukaan erikseen.

2. Adjektiiveista annetaan vain maskuliinin yksikön nominatiivimuoto, esim. драгъ ‘kallis’. Taipumattomista adjektiiveista mainitaan erikseen.

3. Verbeistä annetaan infinitiivimuoto, aspekti (*pf.* = perfektiivinen, *impf.* = imperfektiivinen), konjugaatio roomalaisella numerolla sekä mahdollinen alatyyppi. Esim. stradati *impf.* III/c kärsiä = imperfektiivinen, III konjugaatio, *c*-tyyppi. Näillä tiedoilla lukija voi kieliopin antamia sääntöjä soveltaen muodostaa kaikki muodot lähes kaikista verbeistä.

Jos verbin infinitiivi ei säännöllisistä ääntenmuutoksista johtuen ilmaise yksiselitteisesti infinitiivivartaloa, annetaan artikkelin lopuksi preesensvartalo. Tämä koskee lähinnä I konjugaation *a*-tyyppiä ja III konjugaation *b*-tyyppiä. Esim. vesti *pf.* I/a johtaa, viedä; *pr.* ved-e- ja mrěti *impf.* I/a kuolla; *pr.* мър-e-. Preesensvartalo annetaan myös I konjugaation *b*-tyypin ja III konjugaation *c*-tyypin verbeistä, jos infinitiivi- ja preesensvartalon välillä on astevaihtelua. Esim. imati *impf.* I/b ottaa; *pr.* jeml-e- ja lijati *impf.* III/c valuttaa; *pr.* lěj-e-. Epäsäännöllisten verbien yhteydessä viitataan kielioppiin.

Prefiksit on selkeyden vuoksi erotettu verbeistä viivalla, esim. въз-вратiti *pf.* IV/b palauttaa. Jos sandhi-muutokset (kts. **Luku I: 3.10.**) hämärtävät morfeemirajan, annetaan suluissa selvennys, esim. izditi *pf.* I/a kuluttaa, tuhlata (iz-žiti).

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

Jos verbistä esiintyy sekä perfektiivinen että imperfektiivinen variantti, eikä niiden välillä ole muuta kuin aspektuaalinen ero, sekundaarisen imperfektiivisen verbin (kts. **Luku II: 13.**) yhteydessä viitataan perfektiiviseen, esim. *raz-afati impf.* III/e, kts. *raz-oriti*.

Sanasto ei sisällä tekstissä esiintyviä lukusanoja (kts. **Luku VI**) eikä substantiiveista johdettuja possessiivadjektiiveja (**Luku V: 9.**).

a

<i>abъje adv.</i> heti, välittömästi	<i>besěda f.</i> II puhe, keskustelu, puheenparsi, murre
<i>adamъ m.</i> I Aatami	<i>beskonъčъnъ adj.</i> loputon
<i>adъ m.</i> I helvetti	<i>bez prep.</i> (kts. Luku VII: 3.)
<i>afedronъ m.</i> I peräaukko	<i>bezumъnъ adj.</i> järjetön, tyhmä
<i>akila m.</i> II Akylas, Aquila	<i>běda f.</i> II köyhyys, kurjuus
<i>alavestръ m.</i> I alabasteriastia	<i>bělorizъсь m.</i> I maallikko (ts. muu kuin kirkon työntekijä)
<i>alъkati impf.</i> III/c paastota, nähdä nälkää	<i>běstvo n.</i> I pako
<i>alfa f.</i> II alfa (kreikan aakkoston ensimmäinen kirjain)	<i>běsъ m.</i> I riivaaja, demoni
<i>aminъ adv.</i> aamen; myös <i>aminъ</i>	<i>běsъnovati sę impf.</i> III/d olla riivattu
<i>andřejа m.</i> II Andreas	<i>běsъnъ adj.</i> riivattu
<i>angelъ m.</i> I enkeli	<i>biсъгъ m.</i> I helmi
<i>arxierejъ m.</i> I ylipappi	<i>blagodětъ f.</i> III mielihyvä, siunaus, kiitollisuus
<i>arxisinagogъ m.</i> I temppelein esimies	<i>blagosloviti pf.</i> IV/b siunata
<i>asirejъ m.</i> I assyrialainen	<i>blagověstovati impf.</i> III/d julistaa, ilmoittaa
<i>ašte konj.</i> jos; <i>ašte li...</i> jos taas	<i>blagovolěnъje n.</i> I hyvä tahto
<i>avě adv.</i> julki, ilmi; ~ <i>tvoriti</i> paljastaa, tuoda julki	<i>blatъnъskъ adj.</i> balatonilainen, pannonialainen
<i>avraamъ m.</i> I Abraham	<i>blazniti impf.</i> IV/b suuttua (keneen, mihin: <i>o komy, česomy</i>)
<i>avъgustъ m.</i> I Augustus	
<i>azъ pron.</i> minä	

b

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

blaznъ <i>m.</i> I kiusaus	bujъ <i>adj.</i> tyhmä, hullu
blaženъ <i>adj.</i> autuas, onnellinen	bukaгъ <i>m.</i> I kirjoittaja, kirjuri, kirjanoppinut
blađъ <i>m.</i> I haureus; ~ <i>dějati t. tvoriti</i> harjoittaa haureutta	byvati <i>impf.</i> III/e olla, tapahtua
bleďъ <i>f.</i> III pötypuhe, jaarittelu	byti olla; kts. Luku II: 8.
blizъ <i>prep.</i> lähellä (kts. Luku VII: 3.)	bъděti <i>impf.</i> IV/a valvoa, olla hereillä
blъgarъскъ <i>adj.</i> bulgarialainen	bъrati <i>impf.</i> I/b kerätä; <i>pr.</i> ber-e-
blúdo <i>n.</i> I vati, tarjotin, lautanen	c
blústi <i>impf.</i> I/a katsella, tarkkailla; ~ se pitää varansa, varoa (ketä, mitä: <i>otъ</i> <i>kogo, otъ česo</i>); <i>pr.</i> blud-e-	cěliti <i>impf.</i> IV/b parantaa
bo <i>part.</i> sillä, näet; usein tarpeetonta suomentaa, sijoittuu yleensä lauseen ensimmäisen painollisen sanan jälkeen; myös ubo	cělovanъje <i>n.</i> I tervehdys
bogatъ <i>adj.</i> rikas	cělъ <i>adj.</i> terve, ehjä, kokonainen
bogъ <i>m.</i> I jumala	cěna <i>f.</i> II hinta, raha
bojati se <i>impf.</i> IV/a pelätä (ketä, mitä: <i>kogo, česo</i>)	cěsaгъ <i>m.</i> I keisari
boliti <i>impf.</i> IV/b sairastaa (mitä: <i>čimъ</i>)	cěsarъstvo <i>n.</i> I valtakunta; myös cěsarъstvъje
boľjъ <i>adj.</i> parempi; kts. Luku V: 3.1.	ceťa <i>f.</i> II pikkuraha, lantti
borisъ <i>m.</i> I Boris	сгъky <i>f.</i> V kirkko, temppeli
božjъ <i>poss.adj.</i> jumalan	сгъкъвъпъ <i>adj.</i> temppelin, temppeli-
braniti IV/b kieltää	cvětъ <i>m.</i> I kukka
branъ <i>f.</i> III taistelu	č
brat(r)ija <i>f.</i> II veljet; yksiköllinen kollektiivisana, attribuutti maskulii- nin monikossa	čajanъje <i>n.</i> I odotus, toivo
brat(r)ъ <i>m.</i> I veli	čarovанъje <i>n.</i> I magia, taikuus
brašъno <i>n.</i> I jauho(t)	časъ <i>m.</i> I aika, tunti, hetki
brašъньse <i>n.</i> I ehtoollisleipä, ruoka	čaša <i>f.</i> II malja, ehtoollismalja
	četvrěnogъ <i>adj.</i> nelijalkainen
	čędo <i>n.</i> I lapsi
	čipъ <i>m.</i> IV malli, laatu, tapa
	čismę <i>n.</i> VI numero, luku; gen. čismene
	čisti <i>impf.</i> I/a lukea, laskea; <i>pr.</i> čyt-e-

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

<p>čistъ <i>adj.</i> puhdas</p> <p>člověkoľubъсь <i>m.</i> I ihmisystävä, ihmisrakas</p> <p>člověkъ <i>m.</i> I mies, ihminen</p> <p>člověčъ <i>adj.</i> ihmisen, ihmis-</p> <p>člověčъськъ <i>adj.</i> ihmisen, ihmis-</p> <p>črěvo <i>n.</i> I vatsa, kohtu</p> <p>črěnica <i>f.</i> II nunna</p> <p>črěпъсь <i>m.</i> I munkki</p> <p>črěta <i>f.</i> II viiva, (kynän) veto</p> <p>črěvlєnъ <i>adj.</i> punainen, purppura</p> <p>čuditi se <i>impf.</i> IV/b hämmästyä, hämmästellä, ihastella</p> <p>čъsomu <i>adv.</i> miksi?; pronominin čъto datiiivimuoto</p> <p>čъсть <i>f.</i> III kunnioitus, kunnia, arvostus</p> <p>čъстьпъ <i>adj.</i> kunniallinen, kunnianarvoisa</p> <p>čъto <i>pron.</i> mikä, jokin (kts. Luku IV: 6.)</p> <p>d</p> <p>da <i>konj.</i> että, jotta, niin että; muuttaa verbin 3. persoonan indikatiivimuodon imperatiiviksi</p> <p>dajati <i>impf.</i> III/c antaa</p> <p>daleče <i>adv.</i> kaukana, kaukaa, kauas</p> <p>danъ <i>f.</i> III vero</p> <p>dati <i>pf.</i> V antaa</p> <p>davidъ <i>m.</i> I David</p> <p>daže <i>adv.</i> edes</p> <p>dekarolěжъ <i>m.</i> I Dekapolis</p>	<p>desnica <i>f.</i> II oikea käsi</p> <p>desпъ <i>adj.</i> oikea(npuoleinen); <i>o desnaja</i> oikealla</p> <p>dějati se <i>impf.</i> III/c tapahtua, olla tekeillä</p> <p>dělo <i>n.</i> I tai VI teko, työ, toiminta</p> <p>děľma <i>prep.</i> tähden (kts. Luku VII: 3.)</p> <p>děti <i>f.</i> III lapset; plurale tantum</p> <p>děti <i>pf.</i> III/b tehdä, panna; <i>pr.</i> dežd-e-</p> <p>dětištъ <i>m.</i> I lapsi</p> <p>děťськъ <i>adj.</i> alaikäinen</p> <p>děvica <i>f.</i> II neito, neitsyt, tyttö</p> <p>dijakъ <i>m.</i> I diakoni (arupappi)</p> <p>dijavolъ <i>m.</i> I paholainen</p> <p>dionisъ <i>m.</i> I Dionysios</p> <p>diviti se <i>impf.</i> IV/b ihmetellä, hämmästyä (mitä, mistä: <i>otъ česo, česomu, o česomъ</i>)</p> <p>dlъгъ <i>m.</i> I velka</p> <p>dlъžъnikъ <i>m.</i> I velallinen</p> <p>dobrъ <i>adj.</i> hyvä</p> <p>dojiti <i>impf.</i> IV/b imettää</p> <p>domъ <i>m.</i> IV talo, koti</p> <p>doпъdeže <i>konj.</i> kunnes</p> <p>do-stojati <i>impf.</i> IV/a olla luvallista, olla sopivaa (kenelle: <i>komu</i>); yksipersonainen</p> <p>dostojъпъ <i>adj.</i> jonkin (<i>česo</i>) arvoinen, sopiva</p> <p>dovъľeti <i>impf.</i> III/c tai III/e riittää</p> <p>dragъ <i>adj.</i> kallis, rakas</p> <p>drevľe <i>adv.</i> kauan, kauan sitten, jo kauan</p>
---	--

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

drugъ *m.* I ystävä; määräisenä
 adjektiivina: drugъjъ muu, toinen

дрьколъ *m.* III keppi, keihäs

дрьžati *impf.* IV/a pitää, pidellä, pitää
 yllä

дрьžava *f.* II valtakunta

duša *f.* II sielu

duxъ *m.* I henki, mieli

dviğati *impf.* III/c vaivata, häiritä

dvoglasъnъ *adj.* kaksiaäninen;
 substantivoituna 'digrafi', 'ligatuura'

dvoгъ *m.* I piha

dvъrъ *f.* III ovi

дъska *f.* II pöytä, taulu, kyltti

дъšti *f.* VI tytär

дъžдъ *m.* I sade

дънъ *m.* III ja VI päivä; gen. дъни tai
 дъне

дънъсь *adv.* tänään

дънъсьнъ *adj.* tämänpäiväinen, tänäinen

e

egipъtëniнъ *m.* I egyptiläinen

eleonъskъ *adj.*; *gora eleonъska* Öljymäki

elinъ *m.* I kreikkalainen

elinъskъ *adj.* kreikkalainen

enuaгъ *m.* I tammikuu

episkopъ *m.* I piispa

epixaгъjъ *m.* I Epikharmos

eterъ *adj.* eräs, muuan, joku

evangelъje *n.* I evankeliumi

f

farisějъ *m.* I fariseus

filipъ *m.* I Philippos

filosofija *f.* II filosofia

filosofъ *m.* I filosofi

finičъskъ *adj.* foinikialainen

g

galileja *f.* II Galilea

galilějъskъ *adj.* galilealainen

gatati *impf.* III/e loihkia, ennustaa

gazofilakijъ *m.* I uhriarkku (johon
 pantiin almuja); myös gazofilakija *f.*

II

gaба *f.* II (pesu)sieni

gelъgota *f.* II Golgota

gladъ *m.* I nälkä, nälänhätä

glagolati *impf.* III/c puhua, sanoa

glagoъ *m.* I sana, puhe, asia, tapahtuma

glasъ *m.* I ääni

glava *f.* II pää

glavъnъ *adj.* suuri, merkittävä

ględati *impf.* III/e nähdä, katsoa

gluxъ *adj.* mykkä

gnęvati se *impf.* III/e vihoitella (kenelle:
na kogo)

gnęvъ *m.* I suuttumus, viha

godina *f.* II tunti

golаbъ *m.* III kyyhkynen

gora *f.* II vuori

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

gofe *n.* I suru, murhe; ~ *tebě* voi sinua!
 gofьkъ *adj.* katkera, kitkerä
 gospodъ *m.* III herra
 gospodьhъ *poss.adj.* herran
 gradъ *m.* I kaupunki
 gramatikija *f.* II kielitiede, kielioppi
 gramatikъ *m.* I grammatikko
 grěxъ *m.* I synti
 gręsti *impf.* I/a mennä, tulla, kulkea; *pr.*
 gręd-e-
 grobъ *m.* I hauta
 grьčьskъ *adj.* kreikkalainen; *grьčьsky*
 kreikaksi
 grьkъ *m.* I kreikkalainen
 gumьno *n.* I vilja-aitta
 gybelъ *f.* IV haaskaus, hätä, pula
 gъnati *impf.* I/b jahdata, vainota; *pr.* žen-
 e-
 ġ
 ġęlo *adv.* erittäin
 ġvęzda *f.* II tähti
 ġvęzdočъtenъje *n.* I tähtitiede
 i
 i *konj.* ja
 iaigъ *m.* I Jairos
 ibo *part.* sillä, näet
 icęliti *pf.* IV/b (iz-cęliti) parantaa
 icęlati *impf.* III/e (iz-cęlati); kts. icęliti
 igemonъ *m.* I maaherra

igъlinъ *adj.* neulan; sanasta igъla neula
 ijakovъ *m.* I Jakob
 ijerusalimъ *m.* I Jerusalem
 ijuda *m.* II Juudas
 ijudeja *f.* II Juudea
 ijudejъskъ *adj.* juutalainen
 ijudęjъ *m.* I juutalainen
 ili *konj.* tai, vai
 ilija *m.* II Elias
 imenovati *impf.* III/d kutsua, nimittää
 imęti *impf.* V tai III/e omata, omistaa,
 voida, pitää jonakin
 imeъ *n.* VI nimi; *gen.* imene
 inъ *pron.* toinen, muu (kts. **Luku IV: 7.**)
 ioanъ *m.* I Johannes
 ioгъdanъ *m.* I Jordan
 iosifъ *m.* I Josef
 ipokritъ *m.* I tekopyhä, teeskentelijä
 irodija *f.* II Herodias; kreikkalaisen
 originaalin mukainen heterokliittinen
 taivutus: *gen.* irodijady, *dat.*
 irodijadę
 irodъ *m.* I Herodes
 isakъ *m.* I Isak
 isęknați *pf.* II kuivua, ehtyä
 iskariotъskъjъ *adj.* Iskariot
 iskati *impf.* I/b tai III/c etsiä, haluta
 is-pęti *pf.* I/a laulaa; *pr.* poj-e-
 is-plъniti *pf.* IV/b täyttää; ~ se täyttyä
 is-prositi *pf.* IV/b pyytää

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

is-pro-vrěšti *pf.* I/a kaataa, kumota; *pr.*
vrъž-e-

is-pustiti *pf.* IV/b päästää; ~ *duxъ* heittää
henkensä

is-teğati *impf.* III/e ja *pf.* III/c tutkia,
tarkastella

istina *f.* II totuus, todellisuus,
täsmällisyys

istinъ *adj.* tosi, oikeamielinen

istočъnikъ *m.* I lähde

is-tъknați *pf.* II kaivaa pois, repiä irti

isusъ *m.* I Jeesus

is-xoditi *impf.* IV/b tulla ulos, lähteä

isypati *impf.* III/e ja *pf.* III/c (iz-sypati)
sirotella, heittää pois

iti *impf.* I/a mennä, tulla, lähteä, kulkea;
pr. id-e- (kts. **Luku II: 14.1.**)

iz *prep.* (kts. **Luku VII: 3.**)

izbyтъкъ *m.* I liika, ylijäämä

iz-bъrati *pf.* I/b valita; *pr.* iz-ber-e-

izdaleče *adv.* kaukaa, matkan päästä

izdraiъ *m.* I Israel, israelilaiset

iz-ęti *pf.* I/a ottaa pois; *pr.* iz-ъm-e-

iz-goniti *impf.* IV/b, kts. iz-gъnati

iz-gъnati *pf.* I/b karkoittaa, häätää; *pr.*
izden-e-; vrt. gъnati

iz-iti *pf.* I/a tulla ulos, lähteä; *pr.* iz-id-e-;
vrt. iti

iz-nositi *impf.* IV/b tuoda esiin, kantaa
ulos

iz-vlěšti *pf.* I/a vetää esiin, vetää ulos; *pr.*
vlěč-e-

iz-vrěšti *pf.* I/a riistää (keneltä: *kogo*,
mitä: *česo*); *pr.* iz-vrъž-e-; vrt. vrěšti

izdekonъ *adj.* alkuperäinen

izditi *pf.* I/a (iz-žiti) kuluttaa, tuhлата; *pr.*
izdiv-e-; vrt. žiti

j

jadъ *m.* I myrkkyy

jako *adv.* miten, kuinka; *konj.* että, sillä,
koska, kuten, niin kuin

jakože *adv.* kts. jako

jama *f.* II kuoppa

jasli *f.* III kehto; plurale tantum

jasti *impf.* V syödä

jeda *adv.* entäpä jos, ehkä, kenties, ei kai

jedъva *adv.* vaivoin, työllä ja tuskalla

jegda *konj.* (silloin) kun

jeliko *adv.* niin monta kuin, niin paljon
kuin

jelikože *adv.* kts. jeliko

ješte *adv.* yhä, vielä

jeğa *f.* II sairaus

jeți *pf.* I/a ottaa; *pr.* im-e-

jezyкъ *m.* I kieli, kansa

jutro *n.* I aamu

jъ *pron.* hän, se (kts. **Luku IV: 2.**)

jъdeže *adv.* missä (relatiivinen)

jъže *pron.* joka, mikä (kts. **Luku IV: 4.**)

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

<p>k</p> <p>kadmъ <i>m.</i> I Kadmos</p> <p>kaijafa <i>m.</i> II Kaifas</p> <p>kako <i>adv.</i> miten</p> <p>kamenъje <i>n.</i> I kivet; yksiköllinen kollektiivisana, predikaatti yleensä monikossa</p> <p>kamy <i>m.</i> VI kivi</p> <p>карегнаумъ <i>m.</i> I Karernaum</p> <p>каръвана <i>f.</i> II temppeleirahasto, temppelein kassa</p> <p>katapetazma <i>f.</i> II verho, väliverho</p> <p>kesaгъ <i>m.</i> I keisari; myös kesaгъ</p> <p>kirilъ <i>m.</i> I Kyrillos</p> <p>kirinějъskъ <i>adj.</i> kyreneläinen</p> <p>kirinъjъ <i>m.</i> I Kyrenios, Quirinius</p> <p>klęti se <i>impf.</i> I/a vanhoa, antaa vala; <i>pr.</i> kльn-e-</p> <p>klętva <i>f.</i> II vala, lupaus</p> <p>klicati <i>impf.</i> III/c huutaa, mylviä</p> <p>klučiti se <i>pf.</i> IV/b sattua, tapahtua, täytyä (kenen: <i>komu</i>); yksipersoonainen</p> <p>kosъlъ <i>m.</i> I Kocel</p> <p>kodrantъ <i>m.</i> I kuparikolikko (<i>quadrans</i>, roomalainen rahayksikkö)</p> <p>kolęno <i>n.</i> I polvi</p> <p>kolikъ <i>pron.</i> kuinka suuri, kuinka moni (kts. Luku IV: 7.)</p> <p>kolъmi <i>adv.</i> miten paljon; käytetään komparatiivin yhteydessä, esim. ~ <i>pače</i> miten paljon enemmän</p>	<p>konstantinъ <i>m.</i> I Konstantinos</p> <p>konъ <i>f.</i> III alku</p> <p>konъčina <i>f.</i> II loppu</p> <p>коръje <i>n.</i> I keihäs</p> <p>korabъlъ <i>m.</i> I laiva, vene</p> <p>kotoгъjъ <i>pronominaalinen adjektiivi</i> joku, kukaan, mikä, kuka, kumpi; taipuu määräisen adjektiivin tavoin</p> <p>krajъ <i>m.</i> I reuna</p> <p>kramola <i>f.</i> II kapina, kansannousu</p> <p>kranъjevъ <i>adj.</i> pääkallon, pääkallo-</p> <p>krasota <i>f.</i> II kauneus</p> <p>krasti <i>impf.</i> I/a varastaa; <i>pr.</i> krad-e-</p> <p>kratъ <i>m.</i> I kerta</p> <p>krępiti se <i>impf.</i> IV/b inttää, väittää</p> <p>krępъkъ <i>adj.</i> väkevä, voimakas</p> <p>kromęšъhъ <i>adj.</i> ulkona oleva, ulkoinen</p> <p>krotъkъ <i>adj.</i> nöyrä, sävyisä</p> <p>krъvъ <i>f.</i> V veri</p> <p>krъstitelъ <i>m.</i> I kastaja</p> <p>krъstiti <i>impf./pf.</i> IV/b kastaa; ~ se ottaa kaste</p> <p>krъstъ <i>m.</i> I risti</p> <p>krъštenъje <i>n.</i> I kastaminen, kaste</p> <p>kupiti <i>pf.</i> IV/b ostaa</p> <p>kupovati <i>impf.</i> III/d, kts. kupiti</p> <p>kurъ <i>m.</i> I kukko</p> <p>kъ <i>prep.</i> (kts. Luku VII: 5.)</p> <p>kъjъ <i>pron.</i> mikä (kts. Luku IV: 6.)</p> <p>kъneğъ <i>m.</i> I ruhtinas</p> <p>kъniga <i>f.</i> II kirja, kirjoitus</p>
---	--

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

кѣпигѣѣји *m.* II kirjuri, kirjoittaja,
kirjanoppinut

кѣпнѣѣпнѣ *m.* I lainoppinut,
kirjanoppinut

къто *pron.* kuka, joku (kts. **Luku IV: 6.**)

къѣдо *pron.* jokainen (kts. **Luku IV: 6.**)

I

лакѣтъ *m.* VI kuynärpää, kuynärmitta

ланита *f.* II poski

латинѣскѣ *adj.* latinalainen; *latinѣsky*
latinaksi

лаѣавѣство *n.* I viekkaus, kierous

легеонѣ *m.* I legioona

лепто *n.* I pikkuraha, ropo

леѣати *impf.* IV/a maata

лѣностѣ *f.* III laiskuus

лѣрѣ *adj.* sopiva, säädyllinen, kaunis

лѣто *n.* I vuosi, kesä

ли *kysymyspartikkeli* -ko, -kö; *konj.* vai,
tai

лице *n.* I kasvot, naama

лише *adv.* vain

лишенѣје *n.* I puute, niukkuus, vähä

лихѣ *adj.* paha, huono, ylimääräinen;
komparatiivi лишѣѣ (kts. **Luku V: 3.1.**)

лобѣзати *pf.* III/c suudella

ловѣсь *m.* I kalastaja, metsästäjä,
pyydystäjä

луѣѣѣ *adj.* parempi, arvokkaampi (kts.

Luku V: 3.1.)

луна *f.* II kuu

лѣгати *impf.* III/c valehdella

лѣѣесѣвѣдѣнѣје *n.* I väärä todistus

лѣѣѣ *adj.* valheellinen, väärä

лѣстѣ *f.* III juoni, viekkaus

Í

Íubiti *impf.* IV/b rakastaa

Íuby *f.* V rakkaus, himo; ~ *tvoriti* tai
dѣjati harjoittaa haureutta

Íudinѣ *m.* I ihminen

Íudѣје *m.* III ihmiset; plurale tantum

Íudѣскѣ *adj.* ihmisten, ihmis-

Íutѣ *adv.* ankarasti, tuimasti, pahasti

m

malovѣрѣ *adj.* vähäuskoinen

malѣ *adj.* pieni, vähäinen

marija *f.* II Maria

mati *f.* VI äiti

mađriti se *impf.* IV/b viisastella

mađrѣ *adj.* viisas

mažѣ *m.* I mies

metati *impf.* I/b tai III/c tai III/e heittää

methodѣје *m.* I (epäsäännöllinen
nominatiivi) Methodios

mѣra *f.* II määrä, mitta, kohtuus

mѣseѣѣпѣ *adj.* Kuun, kuu-

mѣsto *n.* I paikka

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

меџеџь *m.* I hämmennys, epäjärjestys,
kapina
milisъь *m.* I Milesios (= Miletoslainen)
milostivъ *adj.* hyväsydäminen, lempeä
milostyňi *f.* II laupeus, myötätunto,
hyväntekeväisyys
mimo *adv.* ohi
minaџi *pf.* II mennä ohi, kulua (ajasta)
miro *n.* I voide, öljy
mirъ *m.* I maailma, rauha
mixailъ *m.* I Mikael
mlađьньсь *m.* I pienokainen
mlъva *f.* II hälinä, hämmennys
mlъviti *impf.* IV/b hälistä, olla
hämmennyksissä
mlъčati *impf.* IV/a olla vaiti
moliti *impf.* IV/b pyytää, anoa, rukoilla;
~ se rukoilla
mogavъскъ *adj.* määriläinen
moře *n.* I meri
mosi *m.* I (gen. mosea) tai II (gen.
mosije) Mooses; epäsäännöllinen
nominatiivi
mošti *impf.* I/a voida, kyetä; *pr.* mož-e-
mrěža *f.* II verkko
mrъtvъ *adj.* kuollut
my *pron.* me (kts. **Luku IV: 2.**)
mysliti *impf.* IV/b pohtia, ajatella,
tuumia
mysъь *f.* III ajatus, aikomus, mielipide
myšъь *f.* III hiiri

мъногаџьди *adv.* monta kertaa
мъного *adv.* paljon
мъногъ *adj.* suuri, moni; komparatiivi
мъноџажъ (kts. **Luku V: 3.2.**)
мъноџьство *n.* I suuri joukko, paljous
мънџети *impf.* IV/a luulla, arvella, uskoa;
~ se (yksipersoonainen) näyttää,
vaikuttaa (kenestä: *komu*)
мъňъь *adj.* pienempi, vähempi (kts.
Luku V: 3.1.)
мъсть *f.* III rangaistus, kosto
мъзда *f.* II palkkio, lahja

n

na *prep.* (kts. **Luku VII: 2.** ja **4.**)
načelo *n.* I alku
na-četi *pf.* I/a aloittaa; *pr.* na-čъn-e-
na-děti se *pf.* II/b toivoa; kts. děti
na-rajati *impf.* III/e juottaa
na-pasti *pf.* I/a hyökätä kimppuun (*na*
kogo, na čьto); *pr.* na-pad-e-
na-рlъniti *pf.* IV/b täyttää (millä: *česo*)
narъьь *adj.* täysi, täytetty; taipumaton
na-рlъnati *impf.* III/e täyttää (millä:
čimъ); ~ se täyttyä, koostua
narъsanъje *n.* I kirjoitus, kirjoillepano,
verollepano
na-ръsati *pf.* III/c kirjoittaa, panna
kirjoihin; ~ se kirjoittautua (verolle);
pr. na-piš-e-; myös na-pisati

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

na-rešti *impf./pf.* I/a kutsua, nimittää; ~
se olla nimeltään; *pr.* na-reč-e-
na-ricati *impf.* III/e kutsua, nimittää; ~ se
olla nimeltään
naročitъ *adj.* kuuluisa, erityinen
narodъ *m.* I kansa, väkijoukko
na-skakati *pf.* III/c syöksyä jonkin
päälle, kimppuun (*na čьto*)
na-slěditi *pf.* IV/b periä
na-sytiti *pf.* IV/b ravita, ruokkia
našъ *pron.* meidän (kts. **Luku IV: 3.**)
na-učiti se *pf.* IV/b oppia
na-ustiti *pf.* IV/b yllyttää
nazaretъ *m.* I Nasaret
nazaretъskъ *adj.* nasaretilainen
nazaręjъ *m.* I nasaretilainen
nazaręninъ *m.* I nasaretilainen
nađiti se *impf.* IV/b pitää, täytyä, yrittää
nađьmi *adv.* pakon edessä, pakotettuna,
pakolla
ne *part.* ei, kieltää edeltämänsä sanan
nebesъskъ *adj.* taivaan, taivaallinen
nebo *n.* VI taivas
nedagъ *m.* I vaiva, tauti
negodovati *impf.* III/d paheksua
nekrъštenъ *adj.* kastamaton
ne-na-vidęti *pf.* IV/a vihata
perovinъnlъ *adj.* syytön
pergrazdъnlъ *adj.* raskaana oleva

perъštevanъje *n.* I veruke, tekosyy;
perъštevanъjemъ *adv.* näön vuoksi,
teeskennellen
nesti *impf./pf.* I/a kantaa; *pr.* nes-e-
neumъvenъ *adj.* pesemätön, likainen
nevęrbъstvъje *n.* I epäusko, uskon puute
neže(li) *konj.* kuin; käytetään
komparatiivin yhteydessä
němъ *adj.* mykkä
ni *part.* ei(kä)
ničъtože *pron.* ei mikään (kts. **Luku IV:**
6.)
nijedinъže *pron.* ei yksikään (kts. **Luku**
IV: 7.)
nikoliže *adv.* ei koskaan
nikъjъže *pron.* ei mikään, ei kukaan (kts.
Luku IV: 6.)
ništъ *adj.* köydä
nižъnlъ *adj.* alimmainen, ala-
noga *f.* II jalka
noštъnlъ *adj.* öinen
nožъ *m.* I puukko
nравъ *m.* I mielenlaatu, luonne
nynę *adv.* nyt
nlъ *konj.* mutta, vaan

o
o *prep.* (kts. **Luku VII: 2.** ja **4.**)
ob *prep.* (kts. **Luku VII: 2.** ja **4.**)
oba *pron.* molemmat (kts. **Luku IV: 7.**
ja **Luku VI: 4.**)

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

obače *konj.* mutta, kuitenkin, -han, -hän
obitěľnъ *adj.* asuin-, asumiseen liittyvä
oblakъ *m.* I pilvi
oblastъ *f.* III seutu, alue, valta, valtuus
oblěšti *pf.* I/a (ob-vlēšti) pukea; ~ se
pukeutua; *pr.* oblěč-e-
o-bľvati *pf.* III/c oksentaa
obratiti *pf.* IV/b (ob-vratiti) kääntää
obrazъ *m.* I tapa
ob-račiti *pf.* IV/b kihlata, luvata
ob-rěsti *pf.* III/b löytää; *pr.* ob-rešt-e-;
kts. **Luku II: 3.3.2.**
ob-rětati *impf.* III/e, kts. ob-rěsti
o-bujati *pf.* III/e menettää makunsa, tulla
mauttomaksi, seota päästään
obyčajъ *m.* I tapa
осьтъ *m.* I etikka
odežda *f.* II vaatetus, vaatteet
o-dějati *impf.* III/c, kts. o-děti
o-děti *pf.* III/b pukea, vaatettaa; o-dežd-
e-; kts. děti
odrěžati *impf.* IV/a pitää vallassaan,
hallita, piirittää, panna merkille
огнь *m.* III tuli; myös ogňъ *m.* I
oko *n.* VI silmä
o-krasti *pf.* I/a ryöstää (kenet: *kogo*); *pr.*
krad-e-
o-krъvaviti *pf.* IV/b pahoinpidellä verille
o-kušati *impf.* III/e kiusata, härnätä
o-myvati *impf.* III/e pestä
онъ *pron.* tuo (kts. **Luku IV: 5.**)

o-pъrěti se *pf.* III/c nojata, nojautua
(mihin: *česomъ, o čьto*)
oražъje *n.* I ase, aseet, aseistus
osaždenъje *n.* I tuomio
o-sađiti *pf.* IV/b tuomita
o-sijati *pf.* III/e valaista
o-slabiti *pf.* IV/b heikentää, sallia
osnovati *pf.* III/c perustaa, luoda perusta
o-soliti *pf.* IV/b suolata, maustaa suolalla
o-stati *pf.* II jäädä, jättää, sallia, mennä
pois; kts. stati
o-staviti *pf.* IV/b jättää, antaa, sallia
o-stavľati *impf.* III/e, kts. o-staviti
o-štutiti *pf.* IV/b tuntea (fyysisesti)
ot-iti *pf.* I/a lähteä pois, loitontua; *pr.* ot-
id-e-; kts. iti
otročę *n.* VI pikkulapsi, vauva; gen.
otročęte
otrokovica *f.* II tyttö
otrokъ *m.* I palvelija, poika, orja
otrovenъje *n.* I myrkytys
ot-vrěsti *pf.* I/a avata; *pr.* otvrъz-e-
отъ *prep.* (kts. **Luku VII: 3.**)
отъkadě *adv.* mistä; myös отъkadу
отъ-pustiti *pf.* IV/b päästää, jättää,
vapauttaa, antaa anteeksi
отъ-puštati *impf.* III/e, kts. отъ-pustiti
отъradнъ *adj.* helppo, siedettävä
отъ-rešti se *pf.* I/a kieltää (mikä: *česo*,
keneltä: *komu*); *pr.* отъ-reč-e-
отъselě *adv.* tästä lähtien, tästedes

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

отътадѣ *adv.* sieltä
отътоли *adv.* siitä lähtien
отъ-věštati *pf.* III/e vastata
отъ-věštavati *impf.* III/e, kts. отъ-věštati
отъvěť *m.* I vastaus
отъ-vrěsti *pf.* I/a heittää pois; *pr.* отъ-
vгъz-e-
отъ-vrěšti sę *pf.* I/a kieltää, kiistää (kuka,
mikä: *kogo, česo*); *pr.* отъ-vгъž-e-;
kts. vrěšti
отъсь *m.* I isä
отъčьstvo *n.* I kotiseutu, kotimaa, suku
отъčьstvъje *n.* I kts. отъčьstvo
овъса *f.* II lammas
овъče *n.* VI lammas; gen. овъčete
овъде *adv.* tuolla
o-zirati sę *impf.* III/e katsella t. silmäillä
ympäriin
o-ženiti sę *pf.* IV/b (miehestä) mennä
naimisiin (kenen kanssa: *čěmь*)
o-žiti *pf.* I/a elpyä, parantua, nousta
kuolleista; *pr.* o-živ-e-; kts. žiti

p

pače *adv.* enemmän
padati *impf.* III/e pudota, putoilla
pakostъ *f.* III epäoikeudenmukaisuus,
loukkaus
paky *adv.* taas, jälleen, uudelleen
panamidъ *m.* I Palamedes

pasti (sę) *pf.* I/a kaatua, luhistua, pudota;
pr. pad-e-
pastyгъ *m.* I paimen
perгъсь *m.* I persialainen
pešti *impf.* I/a paistaa; ~ sę huolehtia,
kantaa huolta, piitata (kenestä, mistä:
o komь, o česomь); *pr.* peč-e-
petrъ *m.* I Pietari
pěськъ *m.* I hiekka
pěti *impf.* I/a laulaa; *pr.* poj-e-
pismę *n.* VI kirjain; gen. pismene
pišta *f.* II ruoka
pitěti *impf.* III/e ruokkia, ravita
piti *impf.* III/a juoda
plakati (sę) *impf.* III/c itkeä
plačъ *m.* I itku
plęsati *impf.* III/c tai III/e tanssia
plinati *pf.* II sylkeä, sylkäistä
plodъ *m.* I hedelmä
plъť *f.* III liha
po *prep.* (kts. **Luku VII: 2.** ja **4.**)
po-čivati *impf.* III/e levätä, nukkua
počъto *adv.* miksi
po-dobati *impf.* III/e pitää, täytyä;
yksipersonainen
podobънь *adj.* samankaltainen, sopiva
po-dvignati sę *pf.* II liikahtaa, kiiruhtaa,
yrittää
po-dviđati sę *impf.* III/e ja *pf.* III/c
järkkyä, vavista
podъ *prep.* (kts. **Luku VII: 2.** ja **6.**)

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

podъ-korpati *pf.* III/e ryöstää
poganъ *m.* I pakana
pogrebеньje *n.* I hautaaminen
pogrěbanъje *n.* I hautaaminen
po-gubiti *pf.* IV/b surmata, murhata
po-gublъti *impf.* III/e, kts. po-gubiti
po-gy(b)nați *pf.* II kuolla
po-jadati *impf.* III/e ahmia, mässäillä,
riistää
po-jęti *pf.* I/a ottaa; *pr.* po-im-e-; kts. jęti
po-kajati se *pf.* III/c katua
po-kazati *impf.* III/e ja *pf.* III/c näyttää,
rangaista
po-kloniti se *pf.* IV/b polvistua
poklońenъje *n.* I kumarrus, ylistys
po-kryvati *impf.* III/e peittää
po-kyvati *impf.* III/e nyökyttää,
nyökytellä
po-ložitі *pf.* IV/b panna, asettaa
(makuuasentoon)
polъ *m.* III puoli, puolikas
polъđa *f.* II hyöty, apu
po-męnați *pf.* II muistaa
po-mętati *impf.* III/c tai III/e heittää,
viskata
po-milovati *pf.* III/d armahtaa
po-mračiti se *pf.* IV/b pimentyä
pomыšlєnъje *n.* I ajatus, aivoitus
po-nesti *pf.* I/a kantaa, alkaa kantaa
poně *adv.* edes, vaikka vain
po-nositi *pf.* IV/b herjata, pilkata

pontъskъjъ *adj.* Pontius
pońeže *konj.* koska, sillä, siksi että
popelъ *m.* I tuhka
po-pirati *impf.* III/e tallata
porъ *m.* I tai IV pappi
po-raziti *pf.* IV/b iskeä, lyödä, tappaa
po-rađati se *pf.* III/e pilkata (kyllikseen)
po-sagnați *pf.* II (naisesta) mennä
naimisiin (kenen kanssa: *za kogo*)
poslědъ *adv.* lopulta, lopuksi
poslěžde *adv.* sitten, myöhemmin
po-slušati *impf./pf.* III/e totella
po-slušъstvovati *impf./pf.* III/d todistaa t.
antaa lausunto jostakusta (*komu*)
posrědě *prep.* (kts. **Luku VII: 3.**)
po-stavlatі *impf.* III/e panna, asettaa
(pystyasentoon)
postiti se *impf.* IV/b paastota
po-stradati *pf.* III/c kärsiä
po-strajati *impf.* III/e rakentaa
po-sъlatі *pf.* III/c lähettää
potopъ *m.* I vedenpaisumus, tulva
po-trești se *pf.* I/a tärähtää, järistä
po-tvoriti *pf.* IV/b täydentää
povelěnъje *n.* I käsky
po-velęti *pf.* IV/a kärkeä (ketä: *komu*)
rovіnъnъ *adj.* syyllinen, velvollinen
po-viti *pf.* III/a kääriä, kapaloida
po-vręšti *pf.* I/a heittää, viskata; *pr.* po-
vręž-e-; kts. vręšti
poxotъ *f.* III halu, himo

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

правѣда *f.* II oikeudenmukaisuus,
periaate, totuus
правѣдникъ *m.* I hurskas ihminen
правѣднъ *adj.* todellinen, aito, vilpitön,
hurskas
праздникъ *m.* I juhla, juhlapäivä
прѣ-byti *pf.* kestää, säilyä; kts. byti
прѣдажанье *n.* I perinne, vanha tapa
прѣ-dati *pf.* V luovuttaa, pettää, kavaltaa
прѣдъ *prep.* (kts. **Luku VII: 2.** ja **6.**)
прѣ-iti *pf.* I/a mennä; *pr.* прѣ-id-e-; kts. iti
прѣ-kratiti *pf.* IV/b lyhentää
прѣložеньје *n.* I käännös
прѣ-ložiti *pf.* IV/b kääntää (kieltä)
прѣlubodѣжанье *n.* I aviollinen
uskottomuus
прѣlubы *f.* V haureus, synti
прѣ-lыstiti *pf.* IV/b houkutella, vietellä
прѣмудрость *f.* III suuri viisaus
прѣмо *prep.* (kts. **Luku VII: 5.**)
прѣношенье *n.* I kantaminen, siirtäminen
прѣ-stapati *impf.* III/e rikkoo, toimia
vastoin (ketä: *къ кому*, mitä: *въ
что*)
прѣ-xoditi *impf.* IV/b lähteä, mennä
прѣжде *adv.* ennen, mieluummin; *prep.*
(kts. **Luku VII: 3.**)
прѣždesѣданье *n.* I eturivin paikka
прѣсти *impf.* I/a kehrätä (lankaa); *pr.*
прѣd-e-
pri *prep.* (kts. **Luku VII: 4.**)

pri-bližiti *se pf.* IV/b lähestyä, tulla
lähelle
pričьтникъ *m.* I seurakunnan työntekijä
pri-jęti *pf.* I/a ottaa vastaan, ottaa,
hyväksyä, saada; *pr.* pri-(i)m-e-
pri-kosnați *se pf.* II koskettaa (mitä:
česomь, česo)
priležьno *adv.* uutterasti, sinnikkäästi,
itsepäisesti
pri-lępiti *se pf.* IV/b yhtyä
pri-ložiti *pf.* IV/b lisätä
pri-nesti *pf.* I/a tuoda
pri-pasti *pf.* I/a langeta jalkojen juureen;
pr. pri-pad-e-
pri-skъbьпъ *adj.* murheellinen,
surullinen
prisno *adv.* aina
pri-staviti *pf.* IV/b antaa, asettaa
pri-stapiti *pf.* IV/b astua, tulla luokse
piti *pf.* I/a tulla (pri-iti); *pr.* prid-e-; kts.
iti
pri-vesti *pf.* I/a tuoda, taluttaa paikalle;
pr. pri-ved-e-
pri-voditi *impf.* IV/b, kts. pri-vesti
pri-zьvati *pf.* I/b kutsua luokse
pro-bosti *pf.* I/a pistää, lävistää; *pr.* pro-
bod-e-
pročь *adj.* toinen, muu
pro-dajati *impf.* III/c, kts. pro-dati
pro-dati *pf.* V myydä

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

pro-iti *pf.* I/a mennä läpi, kautta; *pr.* pro-id-e-; kts. iti
 pro-kaziti *pf.* IV/b; ~ *otročę vь sebě* tehdä abortti
 prokaženъ *adj.* spitaalinen
 pro-klęti (se) *pf.* I/a vanhoa väärä vala, kirotta; *pr.* pro-klъn-e-
 pro-klinati se *impf.* III/e, kts. pro-klęti
 pro-lijati *impf.* III/c läikyttää, valuttaa
 pro-peři *pf.* I/a ristiinnaulita; *pr.* pro-peъn-e-
 pro-po-vedati *impf.* III/e julistaa, profetoida
 pro-rešti *pf.* I/a profetoida; *pr.* pro-reč-e-
 prorokъ *m.* I profeetta
 prositi *impf.* IV/b pyytää
 pro-slaviti *pf.* IV/b ylistää
 pro-stręti *pf.* I/a ojentaa, suoristaa; *pr.* pro-stыr-e-; myös pro-stыręti IV/a
 prostъ *adj.* yksinkertainen, tavallinen
 pro-svętiti se *pf.* IV/b loistaa, hohtaa
 pro-xoditi *impf.* IV/b kulkea (läpi, kautta)
 peъvęje *adv.* ennen, muinoin
 peъvęnъ *m.* I esikoinen
 peъvoje *adv.* aluksi, ensimmäiseksi
 peъvonъzleženъje *n.* I kunniapaikka
 psalmъ *m.* I psalmi
 pustiti *pf.* IV/b hylätä, jättää
 puštati *impf.* III/e, kts. pustiti
 peъtica *f.* II lintu

peъsati *impf./pf.* III/c kirjoittaa; *pr.* piš-e-
r
 raba *f.* II orja(tar), palvelija(tar)
 rabyņi II orja(tar), palvelija(tar)
 rabъ *m.* I orja, palvelija
 radi prep. (kts. **Luku VII: 3.**)
 radovati se *impf.* III/d iloita; *radujъ se* terve!
 radostъ *f.* III ilo
 radъ *adj.* iloinen
 rana *f.* II haava, vamma, sairaus
 ras-kajati se *pf.* III/c katua
 ras-pasti se *pf.* I/a haljeta, hajota; *pr.* ras-pad-e-
 ras-peři *pf.* I/a ristiinnaulita; *pr.* ras-peъn-e-
 ras-peъtъje *n.* I ristiinnaulitseminen
 raspustъnъ *adj.*; *knęgy raspustъnyje* erokirjat
 ras-tačati *impf.* III/e haaskata, tuhлата
 rasti *impf.* I/a kasvaa; *pr.* rast-e-
 rastislavъ *m.* I Rastislav, Rostislav
 ras-tręgati *impf./pf.* III/e repäistä, repiä
 ras-xytiti *pf.* IV/b ryöstää, anastaa
 ratъ *f.* III sota
 ravъvi *m.* opettaja; taipumaton
 raz-afati *impf.* III/e, kts. raz-oriti
 razbojъ *m.* I murha, ryöstömurha
 raz-dęliti *pf.* IV/b jakaa, sekoittaa, hajaannuttaa; ~ se jakaantua

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

raz-d-rušenъje *n.* I tuho
raz-dъrati se *pf.* I/b repeytyä; *pr.* raz-der-
e-
raz-iti *pf.* I/a hajaantua, joutua hajalle;
pr. raz-id-e-; kts. iti
raz-lačati *impf.* III/e erottaa
različъnъ *adj.* erilainen, monenlainen
raz-měsiti *pf.* IV/b sekoittaa; ~ se
sekoittua
raz-oriti *pf.* IV/b tuhota, hävittää
raz-uměti *impf./pf.* III/e ymmärtää, saada
tietoonsa, tuntea (fyysisesti)
razumъ *m.* I järki, äly
raz-vraštati *impf.* III/e yllyttää, kiihottaa
raġati se *impf.* III/e pilkata (ketä: *komu*)
raġъ *m.* I pilkka, herja, riita
raġka *f.* II käsi
rebro *n.* I kylki, kylkiluu
reče aoristi yks. 2./3. p. verbistä rešti
rešti *pf.* I/a sanoa; *pr.* reč-e-
rečъ *f.* III puhe, kieli
rečъkъ *adj.* harva, harvinainen
rěka *f.* II joki, tulva
rěza *f.* II raapustus
rečъ *m.* IV rivi, järjestys
rimъskъ *adj.* roomalainen, latinalainen;
rimъsky latinaksi
 ritorikija *f.* II puhetaito, retoriikka
riza *f.* II vaate, kaapu
roditelъ *m.* I vanhempi (suhteessa
lapsiin)

roditi *pf.* IV/b synnyttää; ~ se syntyä
rodъ *m.* I suku, heimo
rotiti se *impf.* IV/b kiroilla, sadatella
roždъstvo *n.* I syntymä
rybaġъ *m.* I kalastaja
rъci imperatiivi yks. 2./3. p. verbistä rešti

s

sadukejъ *m.* I saddukeus; saddukeukset
olivat juutalainen uskonnollinen
ryhmä, joka kiisti ylösnousemuksen.
samъ *pron.* itse (kts. **Luku IV: 7.**)
sапъ *m.* I tai IV virka, arvo
saġota *f.* II sapatti, lauantai
saġъnъ *adj.* tuomio-, tuomion
se *pron.*; kts. съ
sejъci *adv.* heti paikalla, välittömästi
selo *n.* I pelto, niitty, keto
selъnъ *adj.* niityn, niitty-
sestra *f.* II sisko
sědalo *n.* I tuoli, istuin
sěděti *impf.* IV/a istua
sěmeġ *n.* VI siemen; gen. sēmene
sěno *n.* I heinä, ruoho
sěsti *pf.* I/a istuutua; *pr.* sěd-e- (kts.
Luku II: 3.1.1.)
sěti *impf.* III/a kylvää
seġ *pron.* itse (kts. **Luku IV: 2.**)
sice *adv.* näin
sicъ *pron.* tämä, tällainen (kts. **Luku IV:**
7.)

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

<p>sidonъ <i>m.</i> I Sidon</p> <p>sila <i>f.</i> II voima, mahti, ihmeteko</p> <p>silъnъ <i>adj.</i> vahva, voimakas</p> <p>simaxъ <i>m.</i> I Symmakhos</p> <p>simonidъ <i>m.</i> I Simonides</p> <p>simonъ <i>m.</i> I Simeon</p> <p>sirija <i>f.</i> II Syyria</p> <p>sirъskъ <i>adj.</i> syyrialainen</p> <p>skadъlnikъ <i>m.</i> I savenvalaja</p> <p>skorъcъ <i>m.</i> I eunukki</p> <p>skotъ <i>m.</i> I karjaeläin, kotieläin, karja</p> <p>skъbъeti <i>impf.</i> IV/a murehtia, surra</p> <p>skъbъъ <i>f.</i> III suru, murhe</p> <p>skъbъnъ <i>adj.</i> surullinen, murheellinen</p> <p>skъžъtъ <i>m.</i> I narskutus</p> <p>skvozъ <i>prep.</i> (kts. Luku VII: 2.)</p> <p>skvъgniti <i>impf.</i> IV/b liata, turmella</p> <p>slastъ <i>f.</i> III nautinto, mielihyvä; <i>vъ</i> ~ mielellään</p> <p>slava <i>f.</i> II kunnia, maine</p> <p>slaviti <i>impf.</i> IV/b ylistää</p> <p>slědъ <i>m.</i> I jälki; <i>vъ slědъ</i> ja <i>vъ slědy</i> jäljessä, perässä (kenen, minkä: <i>kogo, česo</i>)</p> <p>slěpъ <i>adj.</i> sokea</p> <p>slěpъcъ <i>m.</i> I sokea</p> <p>slověninъ <i>m.</i> I slaavi</p> <p>slověnskъ <i>adj.</i> slaavilainen; <i>slověnskы</i> slaaviksi</p> <p>slovo <i>n.</i> VI sana, puhe, kertomus, asia</p> <p>sluga <i>m.</i> II palvelija</p>	<p>sluxъ <i>m.</i> I huhu, kuuloaisti; <i>sluxa</i> (duaali) korvat</p> <p>slyšati <i>impf./pf.</i> IV/a kuulla</p> <p>slъnъce <i>n.</i> I aurinko</p> <p>sodoma <i>n.</i> I Sodoma; plurale tantum</p> <p>sodomъskъ <i>adj.</i> sodomalainen, Sodoman</p> <p>solilo <i>n.</i> I vati, astia</p> <p>solomonъ <i>m.</i> I Salomon</p> <p>solъ <i>f.</i> III suola</p> <p>sotona <i>m.</i> II Saatana</p> <p>sрaдъ <i>m.</i> I astia, ämpäri</p> <p>srъdъce <i>n.</i> I sydän</p> <p>stado <i>n.</i> I lauma</p> <p>starĕjъšina <i>m.</i> II päällikkö</p> <p>starъcъ <i>m.</i> I vanhus, esi-isä</p> <p>stati <i>pf.</i> II seisahtua, nousta seisomaan, pysähtyä, lakata, alkaa, ilmestyä, säilyä, selviytyä; <i>pr.</i> stan-e- (kts. Luku II: 14.6.)</p> <p>stěna <i>f.</i> II seinä, muuri, kallio</p> <p>stlъpotvoғenъje <i>n.</i> I (Baabelin) torni</p> <p>stojati <i>impf.</i> IV/a seisoa</p> <p>stradati <i>impf.</i> III/c kärsiä</p> <p>strana <i>f.</i> II maa, seutu, puoli</p> <p>stranъnъ <i>adj.</i> vieras; <i>substantivoituna</i> muukalainen</p> <p>strastъ <i>f.</i> III kipu, tuska, kärsimys, sairaus</p> <p>strašivъ <i>adj.</i> säikky, pelokas, arka</p> <p>straxъ <i>m.</i> I pelko, kauhistus</p> <p>straža <i>f.</i> II vartio, vartiovuoro</p>
--	---

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

strěšti *impf.* I/a vartioida; *pr.* strěž-e-
strojiti *impf.* IV/b rakentaa, luoda
suxъ *adj.* kuiva
svěštъnikъ *m.* I lampunjalka
světilъnikъ *m.* I lamppu
světiti *impf.* IV/b valaista, antaa valoa
světъ *m.* I valo
světъ *adj.* pyhä
svinъja *f.* II sika
svoboditi *pf.* IV/b vapauttaa
svojъ *pron.* oma (kts. **Luku IV: 3.**)
synъ *m.* IV poika
съ *prep.* (kts. **Luku VII: 3.** ja **6.**)
съ-birati *impf.* III/e, kts. съ-бѣрати
съ-blazniti съ *pf.* IV/b kieltää (kenet,
mikä: *o komъ, o česomъ*)
съ-blažnati *impf.* III/e houkutella,
viekoitella, vietellä
съ-blúdati *impf.* III/e säilyttää, noudattaa
съ-бѣрати *pf.* I/b kerätä, koota; ~ съ
kokoontua, kerääntyä, kasautua; *pr.*
съ-ber-e-
съ-četati *impf./pf.* III/e yhdistää, liittää
yhteen
съ-dělati *pf.* III/e tehdä
съ-grěšiti *pf.* IV/b tehdä väärin, tehdä
syntiä
съkazatelъ *m.* I tarinankertoja, kirjailija
съ-kazati *impf.* III/e ja *pf.* III/c sanoa,
ilmoittaa, selittää, kertoa
съ-kopъčati *pf.* III/e lopettaa

съ-lagati *pf.* III/e säilyttää, liittää yhteen
съ-lěsti *pf.* I/a laskeutua, tulla alas; *pr.*
съ-lěz-e-
съ-mirati *impf.* III/e rauhoittaa, rakentaa
rauhaa
съ-motrěti *impf./pf.* IV/a katsoa
съnědъno *n.* I ruoka, syötävä; muodolli-
sesti adjektiivin epämääräinen neut-
rin yksikkömuoto
съnětъje *n.* I oikeus, oikeusistuin
съn-iti *pf.* I/a laskeutua; ~ съ kokoontua;
pr. съn-id-e-; kts. iti
съnъ *m.* I uni
съnъmište *n.* I temppeli, synagoga
съnъmъ *m.* I kokous, kokoontuminen,
neuvosto
съ-pasati *impf.* III/e, kts. съ-pasti
съpasenъje *n.* I pelastus
съ-pasti *pf.* I/a pelastaa
съpasъ *m.* I pelastaja
съpati *impf.* IV nukkuu
съsаdъ *m.* I astia, väline, instrumentti,
tavara
съ-trěti съ *pf.* I/a tuhoutua, pilaantua; *pr.*
съ-тѣr-e-
съ-tvoriti *pf.* IV/b, tehdä
съtъnikъ *m.* I sadanpäällikkö, kenturio
съvėdětělъstvo *n.* I todistus
съ-vėdětělъstvovati *impf.* III/d todistaa
съvětъ *m.* I sopimus, neuvonpito

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

съ-вѣзати *impf.* III/e ja *pf.* III/c köyttää,
 sitoa

съвѣзънѣ *m.* I vanki

съ-хранити *pf.* IV/b peittää, kätkeä, panna
 talteen, säilyttää, pelastaa

съзати *adv.* takaapäin

съ-зидати *impf.* III/e, kts. съ-зъдати

съ-зъвати *pf.* I/b kutsua yhteen, kokoon;
pr. съ-зов-е-

съзъданъе *n.* I luominen, luomistyö

съ-зъдати *pf.* III/c rakentaa, luoda; *pr.* съ-
 зижд-е-

съ *pron.* tämä (kts. **Luku IV: 5.**)

съде *adv.* tässä, täällä

съребро *n.* I hopea

съребръникъ *m.* I hopearaha

š

širota *f.* II leveys, laajuus

šujъ *adj.* vasen, vasemmanpuoleinen; *o*
 šujqja vasemmalla

t

takožde *adv.* myös

такъ *pron.* tällainen, sellainen (kts. **Luku**
IV: 7.)

talitakumъ (arameaa) herää, tyttö!

tatъba *f.* II ryöstö, varkaus

тадѣ *adv.* sinne

tektonъ *m.* I kirvesmies

tešti *impf.* I/a juosta; *pr.* теѣ-е-

teti *impf.* I/a lyödä, piestä; *pr.* теп-е-

tetraarxъ *m.* I neljännesruhtinas

tělo *n.* I tai VI ruumis, elimistö

těmъže *adv.* niinpä, näin ollen

tigrъ *m.* I Tyros

tišina *f.* II hiljaisuus, tyyni

titylъ *m.* I (päälle)kirjoitus, otsake

to *konj.* niin, sitten

točєnъje *n.* I vuotaminen, vuoto

toli *adv.* sitten, sen jälkeen

toliko *adv.* niin monta, niin paljon (mitä:
 česo)

tolikъ *pron.* niin suuri, niin moni (kts.
Luku IV: 7.)

трасъ *m.* I myrsky, maanjäristys

trepetati *impf.* III/c vapista, täristä

trěbovati *impf.* III/d tarvita (mitä: česo)

tręsti *impf./pf.* I/a ravistaa; ~ se järjestä,
 täristä

truždati *impf.* III/e vaivata, häiritä; ~ se
 työskennellä, rehkä, raataa,
 ahkeroida

тръžište *n.* I aukio, kauppatori

тръžъnikъ *m.* I kauppias

tu *adv.* siellä, tuolla

tuždъ *adj.* vieras, ulkomaalainen, toiselle
 kuuluva

tvojъ *pron.* sinun (kts. **Luku IV: 3.**)

tvoriti *impf.* IV/b tehdä

ty *pron.* sinä (kts. **Luku IV: 2.**)

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

тысѣтъникъ *m.* I (tuhannen sotilaan joukko-osaston) komentaja

тъ *pron.* tuo, se (kts. **Luku IV: 5.**)

тъгда *adv.* silloin

тъкъмо *adv.* vain, ainoastaan; myös
тъкъму

тъšťанъje *n.* I kiire, kiiruhtaminen

тъжде *pron.* (tuo) sama (kts. **Luku IV: 5.**)

тъма *f.* II pimeys

тъмъница *f.* II vankila

u

u *korostava partikkeli* todellakin, todellakaan

u-běžati *pf.* IV/a paeta (ketä, mitä: *kogo, česo* tai *otъ kogo, otъ česo*)

ubijъstvo *n.* I murha

u-bitі *pf.* III/a tappaa

ubo *part.*; kts. bo

ubogъ *adj.* köyhä

u-bojati se *pf.* IV/a pelästyä, säikähtää (ketä, mitä: *kogo, česo*), joutua pelon valtaan

učenikъ *m.* I oppilas

učenъje *n.* I opetus

učiti *pf.* IV/b opettaa (ketä: *kogo*, kenelle: *kogo*, mitä: *česomu*)

u-dariti *pf.* IV/b lyödä

u-daviti *pf.* IV/b kuristaa, tukehduttaa

udobъ *adv.* helppoa; komparatiivi
udoběje

u-gnětati *impf.* III/e puristaa, tungeksia

u-goditi *pf.* IV/b tehdä mieliksi, miellyttää

u-krasti *pf.* I/a varastaa, ryöstää (mitä: *čъto*); *pr.* u-krad-e-

u-kryti *pf.* III/a kätkeä; ~ se kätkeytyä

uměti *impf.* III/e osata, tietää

u-mirati *impf.* III/e, kts. u-mrěti

u-moliti *pf.* IV/b pyytää

u-mrěti *pf.* I/a kuolla; *pr.* u-mъr-e-

umъ *m.* I järki

u-piti se *pf.* III/a juoda itsensä humalaan

u-po-dobiti *pf.* IV/b verrata (ketä, mitä: *kogo, čъto*, keneen, mihin: *komu, česomu*)

u-pojiti *pf.* IV/b juottaa humalaan

u-rězati *pf.* III/c leikata irti, katkaista

u-sěknaŕti *pf.* II mestata, katkaista pää

u-slyšati *pf.* IV/a kuulla, saada kuulla

u-spěti *pf.* III/a saavuttaa, saada aikaan, ehtiä

uspěxъ *m.* I menestys

usta *n.* I suu; plurale tantum

ustavъ *m.* I raja, rajoitus, sääntö

ustrojenъje *n.* I tarkkuus, täsmällisyys, järjestys

u-strojiti *pf.* IV/b laittaa järjestykseen, rauhoittaa

ustъně *f.* II huulet; duale tantum

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

u-těšiti <i>pf.</i> IV/b lohduttaa	veseliti <i>se impf.</i> IV/b iloita
utrě <i>adv.</i> huomenna	vesti <i>impf./pf.</i> I/a viedä; <i>pr.</i> ved-e-
utrějъ <i>m.</i> I huomispäivä	věděti <i>impf.</i> V tietää
utrěнь <i>adj.</i> huominen	věкъ <i>m.</i> I aika, ikä, ikuisuus
u-tvrěditi <i>se pf.</i> IV/b lujittua, vahvistua, parantua	věньсь <i>m.</i> I seppele
utvrěždenъje <i>n.</i> I vahvistus, tuki	věra <i>f.</i> II usko; <i>věra iměti</i> uskoa, <i>věra ječi</i> alkaa uskoa
uva <i>int.</i> hah!	věrovati <i>impf./pf.</i> III/d uskoa
u-věděti <i>pf.</i> V saada tietää	věštati <i>impf.</i> III/e puhua, kertoa, ilmoittaa
u-vrěsti <i>pf.</i> I/a avata, raottaa; <i>pr.</i> u-vrěz- e-	větrъ <i>m.</i> I tuuli
uxo <i>n.</i> VI korva; duaali <i>f.</i> III uši	věšte <i>adv.</i> enemmän
u-zbrěti <i>pf.</i> IV/a nähdä; <i>ty uzbriši, vy</i> <i>uzbrite</i> omapa on asiasi, asianne	viděti <i>impf./pf.</i> IV/a nähdä
u-žasati <i>se impf.</i> III/e pelätä	vina <i>f.</i> II vika, syy
u-žasnați <i>se pf.</i> II kauhistua	vita <i>f.</i> II bēta (kreikan aakkoston toinen kirjain)
užasъ <i>m.</i> I pelko, kauhistus	vitanija <i>f.</i> II Betania
uže <i>adv.</i> jo; myös juže	vitъsaida <i>f.</i> II Betsaida
v	vitъleemъ <i>m.</i> I Beetlehem
vaditi <i>impf.</i> IV/b syyttää, syytellä (ketä: <i>na kogo</i>)	vladьka <i>m.</i> II valtias
varaava <i>m.</i> II Barabbas	vlasti <i>impf.</i> I/a hallita (mitä: <i>čimъ</i>); <i>pr.</i> vlad-e-
vařati <i>impf.</i> III/e ehtiä edelle, juosta edellä (kenen, minkä: <i>kogo, čьto</i>)	vlastъ <i>f.</i> III valta
vašъ <i>pron.</i> teidän (kts. Luku IV: 3.)	vlasvimija <i>f.</i> II pyhänhäväistys, jumalanpilkka
večeřa <i>f.</i> II illallinen	vlěšti <i>impf.</i> I/a vetää, raahata; <i>pr.</i> vlěč-e-
velikъ <i>adj.</i> suuri	vlěšъvenъje <i>n.</i> I noituminen, magia
velъbađъ <i>m.</i> I kameli	vlъna <i>f.</i> II aalto
velъjъ <i>adj.</i> suuri	voda <i>f.</i> II vesi
velъževolъ <i>m.</i> I Belsebul, Saatana	voditi <i>impf.</i> IV/b viedä, ohjata, johtaa
	vojevoda <i>m.</i> II maaherra

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

<p>vojinъ <i>m.</i> I sotilas vojъ <i>m.</i> I sotilas voľa <i>f.</i> II tahto vračevanъje <i>n.</i> I lääkitseminen, sairaanhoito vračъ <i>m.</i> I lääkäri vragъ <i>m.</i> I paholainen, vihollinen vrata <i>n.</i> I portti; plurale tantum vražьda <i>f.</i> II suuttumus, viha vrěmeъ <i>n.</i> VI aika; <i>vъ vrěmeъ (kogo, česo)</i> jnkn aikana; gen. vrěmene vrěšti <i>pf.</i> I/a heittää; <i>pr.</i> vъž-e-; imperatiivi vъği vrětište <i>n.</i> I säkki vъtъpъ <i>m.</i> I luola, pesä vъxu <i>prep.</i> yllä, päällä (kts. Luku VII: 3.) vy <i>pron.</i> te (kts. Luku IV: 2.) vyšъňaja <i>n.</i> korkeus, korkeudet, yläilmat; muodollisesti määräisen adjektiivin monikollinen neutrimuoto vyšъňъ <i>adj.</i> ylimmäinen, ylä- vъ <i>prep.</i> sisällä (kts. Luku VII: 2. ja 4.) vъ-kusiti <i>pf.</i> IV/b maistaa vъ-lěsti <i>pf.</i> I/a mennä sisään; <i>pr.</i> vъ-lěz- e- vъ-ložiti <i>pf.</i> IV/b panna sisään vъ-měštati <i>se impf.</i> III/e mennä, asettua sisään vъ-mětati <i>impf.</i> III/e heittää (sisään) vъňatъ <i>adv.</i> sisään, sisälle</p>	<p>vъnezaapa <i>adv.</i> yhtäkkiä vъn-iti <i>pf.</i> I/a mennä sisään; <i>pr.</i> vъn-id- e-; kts. iti vъnъ, vъně <i>adv.</i> ulos, ulkona vъ-pasti <i>se pf.</i> I/a pudota (sisään); <i>pr.</i> vъ- pad-e- vъ-praštati <i>impf.</i> III/e, kts. vъ-prositi vъ-prositi <i>pf.</i> IV/b kysyä vъprostа <i>adv.</i> helposti, ongelmitta vъ-saditi <i>pf.</i> IV/b istuttaa, panna sisään vъselenaja <i>f.</i> maailmankaikkeus; muodollisesti määräisen adjektiivin yksikön feminiinimuoto vъskaja <i>adv.</i> miksi vъs-krěsiti <i>pf.</i> IV/b herättää kuolleista, nostaa vъskrěšenъje <i>n.</i> I ylösnousemus vъs-krъsnați <i>pf.</i> II nousta (kuolleista) vъskrъsnovenъje <i>n.</i> I ylösnousemus vъs-pěti <i>pf.</i> I/a laulaa; <i>pr.</i> vъs-roj-e- vъ-stati <i>pf.</i> II nousta ylös; kts. stati vъstoci <i>m.</i> I itä; plurale tantum, hypoteettinen yksikkö vъstokъ vъs-trąbiti <i>pf.</i> IV/b soittaa torvea, toittottaa vъs-xotěti <i>pf.</i> III/c ja IV/a haluta; kts. xotěti vъ-vrěšti <i>pf.</i> I/a heittää sisään; <i>pr.</i> vъ- vъž-e-; kts. vrěšti vъ-xoditi <i>impf.</i> IV/b mennä sisään vъz-braňati <i>impf.</i> III/e kieltää</p>
---	---

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

vъz-buditi *pf.* IV/b herättää
vъz-dati *pf.* V antaa
vъz-eti *pf.* I/a ottaa; *pr.* vъz-ьm-e-
vъz-glagolati *pf.* III/c alkaa puhua,
syyttää (ketä: *na kogo*)
vъz-glasiti *pf.* IV/b huudahtaa, alkaa
puhua, laulaa (kukosta)
vъz-imati *impf.* III/c; *pr.* vъz-emí-e-; kts.
vъz-eti
vъz-iti *pf.* I/a lähteä, mennä, nousta; *pr.*
vъz-id-e-; kts. iti
vъz-lešti *pf.* I/a asettua makuulle,
syömään; *pr.* vъz-lež-e- (kts. **Luku**
II: 3.1.1.)
vъz-ležati *impf.* IV/a maata, syödä
seurassa (roomalaiset aterioivat
makuullaan)
vъz-lijati *impf.* III/c kaataa, valuttaa; *pr.*
vъz-lěj-e-
vъz-ložiti *pf.* IV/b panna, asettaa, laittaa
vъz-lubiti *pf.* IV/b rakastua, alkaa
rakastaa, mieltä
vъz-mošti *pf.* I/a voida, pystyä; *pr.* vъz-
mož-e-
vъz-nesti *pf.* I/a kohottaa, nostaa
vъz-пъзнати *pf.* II pistää, lävistää,
kiinnittää pistämällä
vъz-vějati *pf.* III/c alkaa puhaltua
vъz-věsiti *pf.* IV/b hirttää; ~ se hirttäytyä
vъz-vratiti *pf.* IV/b palauttaa; ~ se palata
vъz-ъpiti *pf.* III/a huutaa

vъ-zъvati *pf.* I/b kutsua
vъ-zьgěti *pf.* IV/a katsoa
vъ-žagati *impf.* III/e syyttää
vъsegda *adv.* aina
vъsěкъ *adj.* jokainen, kaikenlainen (kts.
Luku IV: 7.)
vъсь *pron.* koko, kaikki (kts. **Luku IV:**
7.)

x

xalъdejъ *m.* I kaldealainen,
babylonialainen
xlamida *f.* II viitta
xlěbъ *m.* I leipä
xoditi *impf.* IV/b käydä, kulkea
xorazinъ *m.* I Korasin
xotěti *impf.* III/c ja IV/a haluta;
käytetään joskus futuurin
apuverbinä; myös xьtěti; kts. **Luku**
II: 14.4.

xramina *f.* II talo, koti, rakennus, pesä
xramъ *m.* I temppeli, pyhättö
xraniti *impf.* IV/b pitää, säilyttää,
suojella
xristosъ *m.* I Kristus; taivutusvartalona
xrist-
xuliti *impf.* IV/b pilkata, häpäistä
xvaliti *impf.* IV/b kiittää, ylistää
xytrostъ *f.* III taito, viisaus

z

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

za *prep.* (kts. **Luku VII: 2. ja 6.**)
za-děti *pf.* III/b pakottaa (kenet: *komu*);
 pr. za-dežd-e-
za-klinati *impf.* III/e pyytää, manata
zakonъ *m.* I laki, määräys
zaŋe *konj.* sillä, koska
zapadi *m.* I länsi; plurale tantum
za-рѣvati *pf.* III/c alkaa sylkeä
za-po-vědēti *pf.* V määrätä
zapovědъ *f.* III määräys, testamentti
za-prētiti *pf.* IV/b kieltää
za-vezati *impf.* III/e ja *pf.* III/c selvittää
zavistъ *f.* III kateus, mustasukkaisuus
za-žešti *pf.* I/a sytyttää palamaan; *pr.* za-
 žež-e-
zaḡbъ *m.* I hammas
zemlā *f.* II maa
zemleměrenъje *n.* I maantiede,
 maanmittaus
zevedejъ *m.* I Sebedeus
zima *f.* II talvi; *zimě* talvella
zlъčъ *f.* III sappi
znamenъje *n.* I merkki
zъloba *f.* II huonot asiat, epäkohdat;
 kollektiivinen
zъlъ *adj.* paha, huono
zъvati *impf.* I/b kutsua
zъdanъje *n.* I luominen, rakentaminen

že *part.* taas, puolestaan; usein
tarpeetonta suomentaa; lausekonnek-
tori, sijoittuu yleensä lauseen
ensimmäisen painollisen sanan
jälkeen
želēti *impf.* III/e haluta, tahtoa
žena *f.* II nainen, vaimo
žestosъdъje *n.* I kovasydämisyys,
 sydämettömyys
žędati *impf.* III/c janota, olla janoinen
žęti *pf.* III/b kyntää, korjata viljaa; *pr.*
 žъn-e-
židovinъ *m.* I juutalainen
židovъskъ *adj.* juutalainen
žila *f.* II jänne, suoni
žiti *pf.* I/a elää; *pr.* živ-e-
žitъje *n.* I elämä, omaisuus
žitъnica *f.* II vilja-aitta
životъ *m.* I elämä
živъ *adj.* elävä
žrěbъjъ *m.* I arpa, porra

ž